

Yrsel, svimning och kramper

Kramper hos barn

Barn kan få olika slags kramper. Vanligast är feberkramper och affektanfall. Kramperna går oftast över inom några minuter.

I den här texten kan du läsa om de vanligaste kramperna hos barn. Åldrarna som anges är ungefärliga.

Hur kan kramper visa sig?

Kramper kan visa sig på olika sätt, här är några exempel.

Barnet kan ha ett eller flera av dessa symtom:

- Det går inte att få kontakt med barnet. Hen tittar rakt fram, uppåt eller åt sidan.
- Barnet har ryckningar i ansiktet, armarna och benen. Ryckningarna kan vara antingen i ena eller båda sidorna av kroppen.
- Barnet blir helt stel utan ryckningar och kan bita ihop tänderna hårt.
- Barnet blir slapp i kroppen och faller ihop.
- Barnet kissar eller bajsar på sig.
- Barnet dreglar.
- Barnets ansiktsfärg blir blek eller mörk, nästan blå.

Olika typer av kramper

Dessa är de vanligaste kramperna hos barn:

- feberkramper
- affektanfall
- epileptiska krampanfall.

Feberkramper

Feberkramper inträffar oftast i början av en infektion, till exempel vid en vanlig förkylning. Vanligen sker krampen när febern är över 38,5 grader, speciellt om febern stiger snabbt.

Det här är vanliga symtom:

- Barnet f\u00f6rlorar medvetandet.
- Hela kroppen blir stel, huvudet böjs bakåt, huden blir blek och kanske till och med lite blå.
- Barnet har ryckningar i kroppen.

Oftast går krampen över inom några minuter.

Läs mer om feberkramper. Läs bland annat om vilka undersökningar som görs och hur det kan behandlas.

Affektanfall

Affektanfall beror på starka känslor hos barnet. Det kan till exempel handla om att barnet har mycket ont, är arg eller rädd.

Ett vanligt symtom är att barnet börjar skrika så mycket att hen tappar andan och förlorar medvetandet under någon minut. Barnet kan också förlora medvetandet utan att skrika.

Det kan se otäckt ut, men är inte skadligt.

Läs mer om affektanfall.

Epileptiska krampanfall

Symtomen vid ett epileptiskt krampanfall kommer plötsligt. De varar vanligtvis från några sekunder upp till några minuter. De kan vara mycket olika för olika personer, men hos en och samma person är anfallen oftast likadana varje gång.

Det är vanligt att barnet får ett eller flera av dessa symtom:

- Barnet f\u00f6rlorar medvetandet.
- Barnet blir stel i hela kroppen och får ryckningar i en eller flera kroppsdelar.
- Barnet tuggar, och det rinner saliv ur munnen.
- Barnet blir blek.

Ofta är barnet mycket trött när anfallet är slut.

Vid en annan typ av anfall kan det vara svårt att få kontakt med barnet. Hen kan också bli slapp i hela kroppen och ibland ramla omkull.

Läs mer <u>om epilepsi.</u> Läs bland annat om olika typer av anfall, om vilka undersökningar som görs och hur det kan behandlas.

Frånvaroattacker

En typ av epileptiska krampanfall gör att barnet blir frånvarande en kort stund och stirrar tomt framför sig, men är sedan snabbt som vanligt igen. Ett sådant anfall kallas frånvaroattack. Barnet förlorar medvetandet, men är opåverkad direkt när anfallet har gått över. Ett annat namn på frånvaroattacker är absenser.

Infantila spasmer

En annan typ av epileptiska krampanfall är infantila spasmer. Det är mycket ovanligt. Då får barnet flera små sekundkorta böjningar i nacken, armarna och benen. Huvudet faller framåt, armarna slår ut och böjs framåt, och benen dras upp.

Infantila spasmer kan förekomma upp till två års ålder. Det är vanligast hos barn under ett år, framför allt hos barn mellan fyra och sju månaders ålder.

När och var ska jag söka vård?

Du behöver inte söka vård om du tydligt känner igen krampen från tidigare tillfällen, om barnet mår bra efteråt, och du känner dig trygg med vad du ska göra.

Om barnet har en behandling mot en krampsjukdom ska du kontakta mottagningen där barnet får behandling. Du

behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills mottagningen öppnar.

Kontakta <u>barnavårdscentralen</u>, <u>BVC</u> eller <u>en vårdcentral</u> om något av detta stämmer:

- Barnet har affektanfall som återkommer flera dagar i rad eller som är längre än vad de har varit förut.
- Det är första gången barnet får ett affektanfall.

Du behöver inte söka vård någon annanstans om det är stängt. Vänta tills mottagningen öppnar.

Om det är bråttom

Kontakta genast en vårdcentral eller en jouröppen mottagning om barnet har ett eller flera av följande besvär:

- Barnet har haft ett första krampanfall som har gått över.
- Kramperna är annorlunda än vanligt, eller barnet mår inte bra efteråt.
- Barnet har flera kramper under ett och samma dygn.

Om det är stängt på vårdcentralen eller den jouröppna mottagningen, sök vård på en akutmottagning.

Ring genast 112 om något av detta gäller:

- Barnet har pågående kramper för första gången.
- Barnet har kramper i mer än fem minuter.
- Barnet återfår inte medvetandet inom fem minuter.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha <u>sjukvårdsrådgivning.</u> Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Vad kan jag göra själv?

Krampanfall kan se mycket skrämmande ut. Men det är mycket ovanligt att de är skadliga för barnet.

Gör så här:

- Se till att andningsvägarna är fria om barnet förlorar medvetandet och har ryckningar i kroppen.
- Lossa kläder som sitter åt.
- Lägg barnet på rygg under anfallet.
- <u>Lägg barnet i stabilt sidoläge</u> när anfallet är över. Hen ska ligga med ansiktet vinklat lätt nedåt så saliv och eventuellt blod kan rinna ut.

Utredning och undersökning

Hur utredningen går till beror på vilka frågor som behöver besvaras. En sådan fråga kan till exempel vara att ta reda på varför barnet har feber.

Ofta mäts barnets blodtryck och hen får lämna <u>blodprov genom ett stick i fingret</u>. Du och barnet får berätta hur barnet mår och vad som har hänt.

Ibland undersöks barnets hjärna med EEG Barnet kan också få genomgå en magnetkameraundersökning.

Påverka och delta i din vård

Barn ska ha möjlighet att vara delaktiga

För att kunna vara aktiva i vården och ta beslut är det viktigt att du och barnet<u>förstår den information ni får av</u> vårdpersonalen.

Barn ska få <u>vara delaktiga</u> i sin vård. Det finns ingen åldersgräns för detta. Barnets möjlighet att ha inflytande över vården beror på hens mognad.

Ni har möjlighet till tolkning till andra språk om någon av er inte pratar svenska. Ni har också möjlighet till tolkhjälp om någon av er till exempel har en hörselnedsättning.

Senast uppdaterad:

2022-12-06

Redaktör:

Jenny Magnusson Österberg, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Martin Jägervall, barnläkare, barnneurolog, BVC- och skolläkare, Barnkliniken, Växjö

Feberkramper hos barn

En del barn som har feber får feberkramper. Det ser ofta dramatiskt ut men är i regel inte skadligt. Vanligtvis händer det barn mellan sex månaders och fem års ålder.

Affektanfall hos barn

Affektanfall innebär att små barn gråter eller skriker så mycket att de tappar andan och svimmar. De kan också svimma utan att skrika. Anfallen kan se otäcka ut men är inte skadliga.

Epilepsi

Epilepsi är en sjukdom i hjärnan som orsakar olika typer av anfall. Ett anfall kan innebära att du får en kramp eller förlorar delar av ditt medvetande under en kortare eller längre stund.

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I	
Om 1177 I	
Kontakt I	

Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
nställningar för kakor	
177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	